

Oprørere er drivkraften bag optrapning i Kiev og det vestlige Ukraine

De ukrainske oppositionsfigurer Vatali Klitschkos og Arseni Yatsenyuks uforsonlige holdning under samtaler med tyske regeringseksponenter i mandags, var et forspil til et nyt udbrud af vold i Kiev i går morges. Mens de to var i Berlin, forberedte lederen af Svoboda-partiet Oleh Tyahnybok, hvad han og Yatsenyuk hævdede ville blive en »fredelig« march for at »influere« den Øverste Rada (parlamentet) til at komme med en resolution for en tilbagevenden til Forfatningen fra den »Orange Revolution« fra 2004. Kernen i marchen bestod af tungt bevæbnede militante fra Svoboda, Right Sector og andre neo-nazistiske grupper. Da de nåede frem til en politilinje, som beskyttede Rada'en, angreb disse styrker både lovens håndhævere og en demonstration af tilhængere af Regionspartiet (PoR), som er i flertal, i nærheden. Dernæst stormede de PoR's kontor, idet de smadrede vinduer og smed molotovcocktails. PoR's viceformand Oleh Tsaryov sagde til russisk stats-Tv, at to ansatte på kontoret blev dræbt; den ene blev tævet ihjel og den anden kvalt af røg, da lokaliteten brændte.

Inde i Rada'en, da dets lederskab nægtede at sætte forfatningsresolutionen på dagsordenen (og dette er ikke den lovmæssige procedure for tillæg til Forfatningen), lancerede Svoboda sine sædvanlige taktikker for at lukke mødet: en fysisk blokering af talerens talerstol. Svobodas modus operandi burde minde ærlige iagttagere om den periode, hvor nazisterne paralyserede og stormede regerings- og parlamentskontorer i slutningen af Weimarrepublikken, før deres totale magtovertagelse i 1933.

Da natten faldt på, rapporterede sundhedsministeriet om mindst 13 døde, inkl. seks politibetjente. Om aftenen udstedte

Indenrigsministeriet (MVD) og den Ukrainske Sikkerhedstjeneste (SBU) en fælles advarsel om, at »Ekstremister fra oppositionen er gået over stregen. De dræber uskyldige på gaden i Ukraines hovedstad, og de afbrænder bygninger og biler. Med mindre uroen standser kl. 18,00, må vi genoprette orden ved hjælp af alle midler, som loven tilvejebringer.« Kievs borgmesterkontor og den ukrainske regering har advaret befolkningen om at holde sig væk fra det centrale Kiev. Undergrundsbanen blev lukket. Kanal 5 Tv, som er pro-opposition, og som sendte live fra Maidan, forsvandt.

Politiet begyndte at drive guerillakæmperne tilbage mod Uafhængighedspladsen (Maidan Nezalezhnosti), idet de brugte brandslanger, tåregas og bedøvelsesgranater. Til ud på natten, ifølge ukrainske liveudsendelser og russisk fjernsyn, syntes politiet stadig at være tilbageholden mht. et afgørende initiativ for at rydde Maidan. Pladsen og den tilstødende Kreshchatyk gade står i brand, idet guerillakæmperne sætter ild til deres egne teltlejre for at skabe en barrikade af ild og røg. Adskillige eksisterende barrikader blev brudt af brandbiler og politivogne. Kl. 4,00 om morgenen onsdag stod Fagforeningsbygningen i brand – en af de bygninger, som oprørerne har holdt besat i de sidste tre måneder – og folk forsøgte at flygte fra vinduer i de øverste etager; russisk Tv sagde, den blev antændt af guerillakæmpernes egne brandstiftelsesplaner, alt imens pro-Euromaidan-kilder beskyldte politiet for at antænde branden. Der har lydt høje eksplosioner, inkl. en, som af russisk Tv blev beskrevet som »en bombe, der blev kastet ind i folkemængden«, men man vidste ikke, hvem, der havde kastet den. Ifølge russisk Tv »var der stadig adskillige tusinde mennesker tilbage på Maidan tirsdag eftermiddag.«+

Præsident Janukovitj mødtes med Klitschko og Yatsenyuk midt om natten, uden et klart resultat. Ifølge Zerkalo Nedeli sagde Klitschko, at der »intet godt« var kommet frem, fordi Janukovitj beskylder oppositionen for volden. Tidligere havde

Klitschko angrebte Janukovitj for angiveligt at have iscenesat eskaleringen som en provokation for at rydde Maidan, mens kilder i Yatsenyuks Batkivshchyna-parti sagde til Zerkalo Nedeli, at præsidenten nu var klar til at forhandle onsdag om en koalitionsregering.

Interfax-Ukraine rapporterede om en resolution i den Øverste Rada i Krim i aften, som kaldte uroen i dag for »begyndelsen til borgerkrig.« Den tilføjede, at »oppositionen fortolkede myndighedernes utallige indrømmelser som tegn på svaghed og brugte amnestien [af folk, der var tilbageholdt under urolighederne] som en lejlighed til at omgruppere sig til et nyt forsøg på at gribe magten i landet ved hjælp af magt.« På nationalt niveau sagde Tsaryov i sit russiske Tv-interview også, at »politikken med at forhandle med terrorister har slået fejl«; at efter dagens »forbrydelse imod staten« – forsøget på at indtage den Øverste Rada, vil mange flere mennesker i Regionspartiet erklære sig enige heri; og nu er der ingen anden måde at løse situationen på end ved magtanvendelse. Resolutionen i Krim siger, at Krim »forbeholder sig ret til at mobilisere sine beboere til at forsvare den civile orden.« Der har været åbne diskussioner på russisk national-tv om militære forholdsregler, som Rusland kunne tage for at beskytte etniske russere i Krim i tilfælde af en neo-nazistisk magtovertagelse i Kiev.

Det russiske udenrigsministerium opfordrede i dag den ukrainske opposition til at »opgive sin politik med ultimatummer og trusler«, rapporterede Itar-TASS. Den officielle erklæring sagde: »Det, der foregår i Ukraine, er et resultat af politikken med pacificering af de vestlige politikere og europæiske strukturer, som, lige fra krisens begyndelse, har vendt det blinde øje til radikale kræfters aggressive handlinger i Ukraine, og således har tilskyndet dem til at optrappe krisen.« I går aftes udtrykte FN's generalsekretær Ban Ki-Moon sin »ekstreme bekymring« over volden i Kiev.